



ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

โลกปัจจุบันเป็นโลกของข้อมูลข่าวสาร ระบบเศรษฐกิจของโลกเปลี่ยนแปลงจากยุคอุตสาหกรรมมาเป็นยุคสารสนเทศ (Information age) ข้อมูลข่าวสารเป็นปัจจัยที่สำคัญในกระบวนการผลิตและการดำเนินกิจกรรมการผลิต ประเทศพัฒนาและประเทศอุตสาหกรรมใหม่ต่างฉกฉวยประโยชน์ในเชิงการค้าและเศรษฐกิจ และสร้างรายได้เปรียบของคนในเรื่องของข้อมูลข่าวสารขึ้น โดยอาศัยความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์และโทรคมนาคม โลกปัจจุบันจึงถูกเรียกว่าเป็นโลกยุคโลกาภิวัตน์ (Globalization)

ด้วยการเห็นความสำคัญของข้อมูลข่าวสารที่มากขึ้น ประเทศไทยได้มีการจัดตั้งคณะกรรมการส่งเสริมเทคโนโลยีสารสนเทศแห่งชาติขึ้นพร้อมทั้งประกาศให้ ปี 2538 เป็นปีแห่งเทคโนโลยีสารสนเทศไทย (Thailand IT Year 1995) เพื่อการพัฒนาประเทศไทยเทคโนโลยีและสารสนเทศของไทย จากความก้าวหน้า และการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างของสังคมที่กำลังเข้าสู่ยุคของสารสนเทศ (Information age) การปรับตัวของสังคมจึงเกิดขึ้นเนื่องจากสารสนเทศมีความสำคัญอย่างมากต่อการบริหารเพราะการมีสารสนเทศที่ครบถ้วน ถูกต้อง ทันเวลาจะเป็นประโยชน์ในการจัดทำแผนงาน การจัดระบบงาน การอ่านวชการ การควบคุมงาน ตลอดจนเป็นเครื่องมือในการตัดสินใจของผู้บริหาร และข้อมูลมีความสำคัญต่อธุรกิจเช่นเดียวกับพนักงานงบประมาณ เครื่องใช้ วัสดุคืบ เพราะข้อมูลเป็นปัจจัยที่สำคัญสำหรับใช้ในการตัดสินใจดำเนินการธุรกิจ จึงมีคำกล่าวที่ว่า "ผู้ใดมีเทคโนโลยี ผู้นั้นจะครองเศรษฐกิจ ผู้ใดมีข้อมูลข่าวสารพร้อม ผู้นั้นคือ ผู้ชนะ" (ฮัน กูวรวรรณ และชัยรงค์ วงศ์ชัยวัฒน์, 2537)

ด้านการบริหารจัดการของสถานบริการสาธารณสุข กระทรวงสาธารณสุขได้จัดทำนโยบายการพัฒนาาระบบข้อมูลข่าวสารสาธารณสุขตั้งแต่แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่

4 ตลอดจนจนถึงฉบับที่ 7 โดยมีนโยบายเน้นการปรับปรุงและพัฒนากระบวนการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร ให้มีประสิทธิภาพ แต่จากการศึกษาของกาญจนา กาญจนสินีรักษ์ และคณะ (2532) พบว่า การแก้ไขระบบสารสนเทศด้านสาธารณสุขเป็นไปในลักษณะปรับแก้ในแต่ละส่วน มากกว่าการแก้ทั้งระบบซึ่งทำให้ระบบสารสนเทศในปัจจุบันมีลักษณะที่มีวัตถุประสงค์ไม่แน่ชัด มีความซ้ำซ้อน ไม่สามารถเลือกอ่านวยต่อการใช้ประโยชน์ในการบริหารจัดการได้อย่างแท้จริง

โรงพยาบาลเป็นสถานบริการสาธารณสุขที่สำคัญ ในการให้บริการด้านการป้องกันโรค ส่งเสริมสุขภาพ รักษาพยาบาล และฟื้นฟูสภาพ แนวทางในการบริหารโรงพยาบาลนั้นผู้บริหารต่างก็มีความมุ่งหวังที่จะให้บริการของโรงพยาบาลดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ และได้ผลเป็นที่น่าพึงพอใจที่สุด เครื่องชี้วัดที่มีประสิทธิภาพ ได้แก่ ความพึงพอใจของผู้ใช้บริการและจากการศึกษาของ ศุภชัย คุณารัตนพฤกษ์และดวงสมร บุญผดุง (2532) พบว่าประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตอำเภอที่ตั้งโรงพยาบาลทั่วไปส่วนใหญ่มีความพึงพอใจต่อการบริการของโรงพยาบาลอยู่ในเกณฑ์ต่ำ ในระดับร้อยละ 55.5 ถึงร้อยละ 75.8 ซึ่งโดยทั่วไปการบริการที่ขาดประสิทธิภาพนั้นมีสาเหตุเนื่องจาก พฤติกรรมที่ไม่ถูกต้อง และไม่เหมาะสมของบุคคลที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติงาน และระบบที่ไม่เอื้ออำนวยต่อการนำทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด มาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด โดยเฉพาะอย่างยิ่งสารสนเทศที่ไม่ถูกต้อง ไม่ครบถ้วน และไม่ทันเวลาที่จะนำมาใช้ในการตัดสินใจและการประเมินประสิทธิภาพของการให้บริการซึ่งถือว่าเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งที่จะทำให้ผู้บริหาร และบุคลากรทางการพยาบาลเลือกการให้บริการทางการพยาบาลที่ให้ผลดีที่สุด และให้ผลคุ้มค่าที่สุด

กลุ่มงานการพยาบาลเป็นกลุ่มงานหนึ่งของโรงพยาบาลซึ่งได้รับมอบหมายให้บริหารการพยาบาลและรับผิดชอบงานต่าง ๆ มากมาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งการรับผิดชอบและดูแลงานบริการของโรงพยาบาล นอกจากนี้ฝ่ายการพยาบาลในฐานะเป็นหน่วยงานหนึ่งของโรงพยาบาล ย่อมไม่สามารถหลีกเลี่ยงในงานบริหารธุรการที่เป็นส่วนสนับสนุนการดำเนินงานกิจกรรมทางการรักษาพยาบาลได้ (กองการพยาบาล, 2538) และหอผู้ป่วยเป็นหน่วยงานหนึ่งของกลุ่มงานการพยาบาล หัวหน้าหอผู้ป่วยในฐานะของผู้นำหน่วยงานต้องรับผิดชอบการบริหารงานและตัดสินใจในเรื่องต่าง ๆ ของการบริหารการพยาบาลจึงต้องมีความสามารถบริหารบริการพยาบาลได้อย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล ตลอดจนสามารถตัดสินใจได้อย่างถูกต้องเหมาะสม ทั้งนี้เพื่อจรรโลงความปลอดภัย

และสุขสบายของผู้ใช้บริการในโรงพยาบาล การจัดการฐานข้อมูล เป็นสิ่งสำคัญที่จะเป็นปัจจัยให้เกิดความสำเร็จในการใช้ระบบสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจ แต่ในปัจจุบันการจัดระบบข้อมูลข่าวสารทางการแพทย์เพื่อการบริหารจัดการนั้น ฐานข้อมูลต่าง ๆ ยังคงกระจัดกระจายไม่เป็นระบบระเบียบ หลักการเก็บไม่ถูกต้อง สับสน ไม่สะดวกแก่การนำไปใช้ ไม่สามารถนำข้อมูลข่าวสารในระดับหน่วยงานมาใช้ประกอบการวางแผนและตัดสินใจในการบริหารการพยาบาลให้แก่ผู้ให้บริการได้อย่างมีประสิทธิภาพที่สำคัญที่สุดคือความไม่ทันสมัยของข้อมูลที่เคลื่อนไหวอย่างรวดเร็ว (กองการพยาบาล, 2538)

วิชาชีพการพยาบาลโดยแท้จริงเป็นการช่วยเหลือในด้าน การแก้ปัญหาสุขภาพซึ่งขอบเขตและบทบาทของพยาบาลวิชาชีพนั้นกว้างมาก ทั้งยังมีหน้าที่รับผิดชอบทางด้านบุคลากร อุปกรณ์ และการบริหารงานทั่วไป ในการแก้ปัญหาให้บรรลุเป้าหมายนั้นต้องการความร่วมมือจากบุคลากรทุกระดับ โดยเฉพาะพยาบาลหัวหน้าเวรที่ต้องปฏิบัติงานตลอด 24 ชั่วโมง

การบริหารงานของหอผู้ป่วยโรงพยาบาลพระนครศรีอยุธยา ผู้บริหารสูงสุด ได้แก่ หัวหน้าหอผู้ป่วย หรือพยาบาลวิชาชีพที่ได้รับมอบหมาย ส่วนเวรย้ายหรือเวรคิก ผู้บริหารงานสูงสุด ได้แก่ พยาบาลวิชาชีพซึ่งมีเวรละ 1 คน ทำหน้าที่เป็นหัวหน้าเวร การให้บริการผู้ป่วยในของกลุ่มงานอายุรกรรมมีอัตราครองเตียงสูงกว่ากลุ่มงานอื่น คือ มากกว่าร้อยละ 90 (จากรายงานประจำปีของโรงพยาบาลพระนครศรีอยุธยา อัตราครองเตียงของหอผู้ป่วยอายุรกรรมชาย ร้อยละ 94.65 อายุรกรรมหญิงร้อยละ 95.04) และเป็นสถานที่ฝึกปฏิบัติของนักศึกษาหลายหลักสูตร ทำให้มีปัญหาในการให้บริการ และการบริหารมากกว่ากลุ่มงานอื่น ๆ กลุ่มงานการพยาบาลและหอผู้ป่วยของโรงพยาบาลพระนครศรีอยุธยายังไม่ได้จัดงานสารสนเทศให้เป็นระบบชัดเจน การรวบรวมข้อมูลกระทำตามคำสั่งของกลุ่มงานการพยาบาล โดยบันทึกข้อมูลต่าง ๆ ตามแบบฟอร์มที่กลุ่มงานการพยาบาลจัดทำขึ้น การจัดทำไม่ทันกาล ยังไม่ได้จัดเก็บเป็นระบบระเบียบและมีการประมวลผลข้อมูลบางส่วน และยังไม่ได้นำข้อมูลที่รวบรวมไว้ดังกล่าวมาใช้ประกอบในการบริหารการพยาบาล

ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการของหอผู้ป่วยอายุรกรรมของ โรงพยาบาลพระนครศรีอยุธยาซึ่งมีลักษณะการให้บริการคล้าย ๆ

กับหอผู้ป่วยอายุรกรรมของ โรงพยาบาลทั่วไประดับเดียวกันของกระทรวงสาธารณสุข โดยทำการ  
สร้างระบบสารสนเทศขึ้นใหม่และนำไปทดลองใช้ในโรงพยาบาลพระนครศรีอยุธยา และตรวจสอบ  
ประสิทธิผลโดยวัดความสามารถผู้บริหารการพยาบาลของหอผู้ป่วยในการนำผลที่ได้จากระบบมาใช้  
ตัดสินใจแก้ปัญหาในการบริหารการพยาบาลจากสถานการณ์จำลอง และผู้บริหารมีความพึงพอใจต่อ  
สารสนเทศที่ได้รับซึ่งหอผู้ป่วยที่มีลักษณะคล้ายกันนำไปเป็นแนวทางพัฒนาปรับใช้ต่อไป

### วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ

1. ศึกษาสภาพปัญหาในระบบสารสนเทศทางการบริหารจัดการทางการพยาบาลสำหรับ  
หอผู้ป่วยอายุรกรรม โรงพยาบาลพระนครศรีอยุธยา
2. สร้างระบบสารสนเทศทางการบริหารจัดการทางการพยาบาลสำหรับหอผู้ป่วยทาง  
อายุรกรรม โรงพยาบาลพระนครศรีอยุธยา
3. ทดสอบประสิทธิผลของระบบสารสนเทศที่สร้างขึ้น ในเรื่องต่อไปนี้
  - 3.1 การนำไปใช้แก้ปัญหาทางการบริหารการพยาบาล
  - 3.2 ความพึงพอใจของผู้บริหารการพยาบาลต่อระบบสารสนเทศที่พัฒนาขึ้น

### ปัญหาในการวิจัย

1. ปัญหาของระบบสารสนเทศทางการบริหารจัดการทางการพยาบาลสำหรับหอผู้ป่วย  
อายุรกรรม ในโรงพยาบาลพระนครศรีอยุธยา ในด้านโครงสร้างและขั้นตอนการดำเนินงานของ  
ระบบเป็นอย่างไร
2. ระบบสารสนเทศทางการบริหารจัดการทางการพยาบาลสำหรับหอผู้ป่วยทาง  
อายุรกรรมที่มีประสิทธิผล ควรดำเนินการอย่างไร

### แนวเหตุผลและสมมติฐานการวิจัย

การบริหารงานเป็นหน้าที่สำคัญของหัวหน้างานทุกระดับ นับตั้งแต่หัวหน้าฝ่าย การพยาบาลจนถึงผู้บริหารงานระดับต้น หรือหัวหน้าหอผู้ป่วย ซึ่งจะต้องดำเนินการบริหารใน ความรับผิดชอบให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดอย่างมีประสิทธิภาพ

การบริหารการพยาบาลให้บรรลุเป้าหมายทางการบริหาร ต้องอาศัยความสามารถใน การจัดระบบการบริหารที่มุ่งการแก้ปัญหา ปัจจัยที่สำคัญที่นำไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมายของการ บริหารก็คือ มีการเก็บและใช้ข้อมูล เพื่อหาคำตอบให้แก่ผู้รับบริการและผู้ให้บริการ ในด้านอุปกรณ์ สภาวะแวดล้อมภายในและภายนอกโรงพยาบาล ตลอดจนข้อมูลขององค์การ ผู้บริหารจะต้องมีข้อมูลที่ ทันสมัยเพื่อจะตอบคำถามที่ต้องการได้เสมอ

ฟาริดา อิบราฮิม(2535) กล่าวว่า การบริหารโดยเน้นการใช้ข้อมูลประกอบ การตัดสินใจจะเป็นการปูพื้นฐานการแก้ปัญหาในงานได้เป็นอย่างดี การเก็บรักษาในเรื่องระบบ บันทึกร่าง ๆ ช่วยให้การดำเนินงานในด้านการใช้ข้อมูลขององค์การมีความคล่องตัวยิ่งขึ้นผู้บริหาร จึงต้องปลูกฝังในเรื่องการค้นหาข้อมูล การใช้ข้อมูลและการบันทึกการรายงานเพื่อใช้เป็นข้อมูลพื้นฐาน ประกอบการพิจารณาตัดสินใจเหตุการณ์ต่าง ๆ

อุทัย บุญประเสริฐ (2522) (อ้างในสุชาวดี ชัมมี, 2537) มีความเห็นเช่นเดียวกันว่า ข้อมูลและสารสนเทศ เป็นสิ่งสำคัญขั้นพื้นฐานที่จะขาดเสียไม่ได้ โดยเฉพาะปัจจุบันการบริหารงาน เกือบทุกสาขาให้ความสำคัญในด้านการจัดสร้างหรือพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการบริหาร

Hartshorne and Carstens(1990)(อ้างใน สุชาวดี ชัมมี, 2537) มีความเห็นว่า สารสนเทศมีความจำเป็นต่อการบริหารที่มีประสิทธิภาพและการพัฒนาองค์กรทางสุขภาพเพราะเป็น ทรัพยากรทางด้านปฏิบัติการต่าง ๆ และการจะได้ข้อมูลและสารสนเทศที่มีคุณภาพ จะต้อง มีระบบโครงสร้างของระบบสารสนเทศและเทคโนโลยีที่เหมาะสมซึ่งสอดคล้องกับ O'Brien(1990) ที่มีความเห็นว่า การเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อนำไปประกอบการใช้ประโยชน์ในการดำเนินการ

อย่างใดอย่างหนึ่งตามความต้องการของบุคคลใด เป็นระบบสารสนเทศเพื่อการบริหาร

ในยุคของสารสนเทศ หน่วยงานต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นหน่วยงานของรัฐบาลหรือองค์การธุรกิจที่มีการแข่งขันสูงมีการเปลี่ยนแปลงอย่างมากในเรื่องปริมาณของข้อมูลทั้งส่วนบุคคล และด้านวิชาชีพ อุดมรัตน์ สงวนศิริธรรม(2537)ให้ความเห็นว่าผู้บริหารยุคใหม่จะต้องมีทักษะประการหนึ่งในหลายหลายประการ คือ เรื่องระบบข้อมูลข่าวสาร เพราะในยุคแข่งขันเชิงธุรกิจจำเป็นจะต้องอาศัยข้อมูลที่แน่นชัดและรวดเร็วทันการณผู้บริหารการพยาบาลจะต้องมีความสามารถในการเลือกใช้ข้อมูล การสร้างระบบข้อมูล และการใช้ประโยชน์จากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ โดยเริ่มตั้งแต่การสร้างกรอบแนวคิดในการปฏิบัติงานที่เป็นรูปธรรมชัดเจน จนสามารถบอกความต้องการในการใช้ข้อมูลสำหรับงานนั้น ๆ ได้มีความรู้เพียงพอที่จะประเมินและตัดสินใจเลือกระบบข้อมูลต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม

วิชาชีพพยาบาลเป็นการช่วยเหลือในการแก้ปัญหาสุขภาพซึ่งขอบเขต และบทบาทด้านวิชาชีพนั้นกว้างมาก ทั้งยังมีหน้าที่รับผิดชอบทั้งทางด้านทฤษฎาด้านบุคคล อุปกรณ์และการบริหารงานทั่วไปองค์การพยาบาลเป็นหน่วยงานใหญ่ทำให้มีปัญหการบริหารงานมาก ถ้าพยาบาลไม่มีสมรรถนะในการแก้ปัญหาด้านการบริหารจะทำให้งานไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อคุณภาพและประสิทธิภาพของงาน (ชูศรี สุจริต, 2530)หัวหน้าหอผู้ป่วยเป็นผู้ที่รับผิดชอบต่อการบริหารจัดการทั้งด้านการปฏิบัติงานและบริหารบุคคลควรจะต้องมีความสามารถที่จะแก้ปัญหาในการปฏิบัติงานหรือป้องกันไม่ให้เกิดปัญหา ตลอดจนพัฒนาให้ดีขึ้นซึ่งการตัดสินใจที่มีประสิทธิภาพจะแสดงถึงความสามารถในการทำงาน เป็นที่ยอมรับจากผู้ร่วมงานเป็นอย่างดี (สุจิตรา เหลืองอมรเลิศ, 2536) ในการแก้ปัญหาการพยาบาลในหอผู้ป่วยให้บรรลุเป้าหมายนั้น ต้องการความร่วมมือจากบุคลากรทุกระดับโดยเฉพาะหัวหน้าเวรที่ต้องปฏิบัติการตลอด 24 ชั่วโมง ซึ่งพยาบาลเวรเข้าอาจเป็นหัวหน้าหอผู้ป่วยหรือพยาบาลประจำการและเวรบ่ายเวรดึก ผู้บริหารงานของหอผู้ป่วย ได้แก่ พยาบาลวิชาชีพที่เป็นหัวหน้าเวร ซึ่งต้องรับผิดชอบในการตัดสินใจแก้ปัญหาทั้งในด้านการบริหาร และการบริการ โดยเฉพาะในหอผู้ป่วยอายุกรรมของโรงพยาบาลพระนครศรีอยุธยาซึ่งมีอัตราการครองเตียงสูงมากกว่าร้อยละ 90 (จากรายงานประจำปีของโรงพยาบาลพระนครศรีอยุธยา) การพัฒนาระบบสารสนเทศ โดยการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันและ

ค้นหาความต้องการสารสนเทศของผู้บริหาร แล้วนำมาสร้างรูปแบบใหม่ให้เหมาะสมตามหลักทฤษฎี จะช่วยให้ปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ในการใช้สารสนเทศในระบบที่สร้างขึ้นใหม่ลดลง จะเห็นได้จากการศึกษาของสัชชาวี อิมมี (2537) เรื่อง การจัดระบบสารสนเทศบุคลากรพยาบาลเพื่อการบริหาร และทดลองใช้โปรแกรมของระบบที่โรงพยาบาลประจวบคีรีขันธ์ ผลการวิจัยพบว่าความคิดเห็นของผู้บริหารที่มีต่อข้อมูลและสารสนเทศที่ได้รับจากระบบที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพ ให้ข้อมูลและสารสนเทศที่มีคุณสมบัติครบถ้วน คือ มีความถูกต้อง สมบูรณ์ และทันต่อความต้องการของผู้บริหาร

จากแนวคิดและเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงเห็นความสำคัญและความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการจัดระบบสารสนเทศทางการบริหารจัดการทางการพยาบาลสำหรับหอผู้ป่วยอาศุรกรรมที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งจะให้ข้อมูลและสารสนเทศอย่างครบถ้วน ถูกต้องเพียงพอและทันต่อความต้องการ จึงเป็นเหตุสนับสนุนให้ผู้วิจัยตั้งสมมุติฐานการวิจัยดังนี้

ภายหลังจากการใช้ระบบสารสนเทศที่สร้างขึ้น

1. ความสามารถของผู้บริหารการพยาบาลในการตัดสินใจแก้ปัญหาการบริหารการพยาบาลสูงกว่าก่อนการใช้ระบบที่สร้างขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ความสามารถวัดจากสิ่งต่อไปนี้

1.1 ระบุปัญหาทางการบริหารการพยาบาลได้ถูกต้อง

1.2 ระบุสาเหตุของปัญหาได้

1.3 เลือกวิธีแก้ปัญหาได้เหมาะสม

2. ความพึงพอใจของผู้บริหารการพยาบาลต่อสารสนเทศสูงกว่าก่อนการใช้ระบบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

### ขอบเขตการวิจัย

1. การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการทางพยาบาล สำหรับหอผู้ป่วยในโรงพยาบาลพระนครศรีอยุธยา ได้แก่ หอผู้ป่วยอายุรกรรมหญิง หอผู้ป่วยอายุรกรรมชาย หอผู้ป่วยกุมารเวชกรรม ในขั้นตอน การรวบรวมข้อมูล การประมวลผลข้อมูล การจัดเก็บสารสนเทศ และการนำสารสนเทศไปใช้
2. ดำเนินการศึกษาตามกระบวนการวิเคราะห์ระบบ การออกแบบและการพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการ
3. ประชากรที่ศึกษา คือ หัวหน้าหอผู้ป่วย และพยาบาลประจำการทุกคน

### คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

ระบบสารสนเทศ (Information System) หมายถึง ขั้นตอนการดำเนินงานของระบบสารสนเทศ คือ การรวบรวมข้อมูล การประมวลผลข้อมูล การจัดเก็บสารสนเทศ รวมทั้งการดำเนินการนำสารสนเทศไปใช้

การบริหารจัดการทางพยาบาล (Nursing Management) หมายถึง กระบวนการบริหารการพยาบาลที่ประกอบด้วย การวางแผน การจัดระบบงาน การอำนวยการ และการควบคุมงานโดยใช้สารสนเทศด้านทรัพยากร กิจกรรมและสถานการณ์ต่างๆ ในการบริหารงานในหอผู้ป่วยเป็นองค์ประกอบในการดำเนินการ

ผู้บริหารทางการพยาบาล (Nurse Administrator) หมายถึง หัวหน้าหอผู้ป่วย และพยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติงานในหน้าที่หัวหน้าเวรเช้า เวรบ่าย เวรคึกในหอผู้ป่วยอายุรกรรมชาย อายุรกรรมหญิง กุมารเวชกรรม ซึ่งพยาบาลวิชาชีพจะต้องเป็นหัวหน้าทีม และทำหน้าที่บริหารจัดการแทนหัวหน้าหอผู้ป่วยในเวรเช้าบางวันตามที่ได้รับมอบหมาย และแทนหัวหน้าหอผู้ป่วยทุกเวรบ่าย และเวรคึก

หัวหน้าหอผู้ป่วย (Head Nurse) หมายถึงพยาบาลวิชาชีพที่ทำหน้าที่บริหารงานในหอผู้ป่วยและเป็นผู้บังคับบัญชาสูงสุดในหอผู้ป่วย

หอผู้ป่วยทางอายุรกรรม หมายถึง หอผู้ป่วยอายุรกรรมชาย หอผู้ป่วยอายุรกรรมหญิง หอผู้ป่วยกุมารเวชกรรมซึ่งรับผู้ป่วยเฉพาะอายุรกรรมของโรงพยาบาลพระนครศรีอยุธยา

ความสามารถในการตัดสินใจแก้ปัญหาด้านการบริหารการพยาบาล หมายถึง การที่ผู้บริหารการพยาบาลใช้ข้อมูลและสารสนเทศที่มีอยู่ในหอผู้ป่วยมาประกอบการเขียนตอบ เพื่อแก้ปัญหาทางการพยาบาล ตามสถานการณ์จำลองความขึ้นตอนต่าง ๆ คือ ระบุปัญหาทางการบริหารการพยาบาล สาเหตุของปัญหาและกำหนดวิธีแก้ปัญหาได้ตามเกณฑ์ที่ผู้วิจัยกำหนดขึ้นโดยผ่านการตรวจสอบจากผู้ทรงคุณวุฒิ

ความพึงพอใจต่อข้อมูล/สารสนเทศ หมายถึง ความคิดเห็นเชิงบวกที่มีต่อการใช้ข้อมูล/สารสนเทศสำหรับการบริหารจัดการทางการพยาบาลที่เพียงพอ ครบถ้วน ถูกต้อง ทันเวลา

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ได้ระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการสำหรับหอผู้ป่วยอายุรกรรมที่มีประสิทธิภาพ

ศูนย์วิทยทรัพยากร  
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย